

C284 – ECO32

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2007-2008

12 juni 2008

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ECONOMIE, WERK EN SOCIALE ECONOMIE

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Gino De Craemer tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de overname van familiebedrijven	1
Vraag om uitleg van de heer Bart Van Malderen tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over het actieplan Onderzoeksloopbaan	
Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de harmonisering van de verschillende doctoraatsbeurzen	3
Vraag om uitleg van de heer Bart Van Malderen tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de samenwerking tussen het VLAO en de innovatiecentra	5
Vraag om uitleg van mevrouw Laurence Libert tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over interdisciplinair onderzoek	8
Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de geplande bijsturingen aan het budget economisch advies (BEA) wegens het gebrek aan succes van de maatregel	9

Waarnemend voorzitter: de heer Roland Van Goethem, ondervoorzitter

Vraag om uitleg van de heer Gino De Craemer tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de overname van familiebedrijven

De voorzitter: De heer De Craemer heeft het woord.

– *De heer Eric Van Rompuy treedt als voorzitter op.*

De heer Gino De Craemer: Mevrouw de minister, mijnheer de voorzitter, geachte collega's, volgens kredietverzekeraar Euler Hermes zullen in België in 2008 ongeveer 8000 faillissementen worden betekend. Dat is een stijging van ongeveer 5 percent ten opzichte van 2007 en zou het begin zijn van een langere crisis. De oorzaak blijkt niet eenduidig te zijn maar zou een samengaan zijn van hoge brandstofprijzen, dure grondstoffen enzovoort.

In een studie over de gezondheid van de Vlaamse bedrijven stelde het handelsinformatiebedrijf Graydon recent nog dat twee op drie Belgische bedrijven 'kerngezond' is. In Vlaanderen zou het aantal faillissementen de eerste vijf maanden zelfs gedaald zijn terwijl er in Wallonië en Brussel een stijging van 7,12 percent is.

In De Tijd van 3 juni 2008 verklaarde Jozef Lievens van het Instituut voor het Familiebedrijf dat 28 percent van de Belgische kmo's in de periode 2007-2017 de eigendom en de leiding van het bedrijf zullen overdragen. Dat betekent ongeveer 20.000 opvolgingen per jaar. De meerderheid van de overdragers weet echter nog niet wie hen zal opvolgen. En als er geen opvolger wordt gevonden, zal de helft kiezen voor verkoop of vereffening en 28 percent voor sluiting.

Professor Lambrecht van het Studiecentrum voor Ondernemerschap stelde dat het verontrustend is dat een meerderheid niet weet wie hen zal opvolgen en dat sluiting of vereffening dus dreigt. De professor pleit ervoor om kandidaat-overdragers grondig te informeren en verwijst onder meer naar de zogenaamde gratis overdrachtspakketten die ondernemers van 55 jaar in Nederland ontvangen. Daarbij komen verschillende aspecten aan bod, zoals de fasen van een overdracht, het vinden van een koper, de rol van de adviseur, het behalen van financiële voordelen en de rol die emoties spelen bij overdracht.

In de commissievergadering van 17 januari 2008 pleitte ik voor de sensibilisering van startende ondernemers en

stelde ik dat de beschikbare informatie niet goed bij de betrokkenen terechtkomt. De minister meende toen dat er al veel gedaan is voor starters en dat er daarnaast ook aandacht nodig is voor zij die willen stoppen. Zo stelde de minister dat er een goed beleid inzake overnames nodig is.

Vlotte overnames verhogen niet enkel de slaagkans voor starters; verstandig stoppen beperkt bovendien het aantal faillissementen. Het komt er dus op aan kandidaat-overdragers en -overnemers optimaal te informeren over de daaraan verbonden mogelijkheden en risico's.

Mevrouw de minister, kloppen bovengenoemde cijfers inzake faillissementen en overnames of beschikt u over ander cijfermateriaal? Is de algemene stijging van het aantal faillissementen dus enkel te wijten aan de evolutie in de andere gewesten of speelt Vlaanderen ook een rol? Wat is volgens u de oorzaak van deze verschillen? Kunt u de belangrijkste evoluties en cijfers toelichten?

U pleitte voor een goed beleid inzake overnames. Wat gebeurt vandaag op dit vlak en hoe evalueert u deze initiatieven? Stelt zich hier een bevoegdheidsprobleem? Hoe staat u tegenover het idee van de overdrachtspakketten zoals men in Nederland hanteert?

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mijnheer de voorzitter, ik wil me graag aansluiten bij de heer De Craemer omdat ik enige tijd geleden ook een vraag heb gesteld over het Witboek Familiebedrijven, waarin de problematiek van de overnames aan bod komt. We hebben het witboek intussen gekregen.

Mevrouw de minister, u hebt er toen voor gewaarschuwd om geen te fragmentair beleid te voeren. U vond het belangrijk om een bedrijfsvriendelijke omgeving te creëren. Dat is natuurlijk juist. In hoofdstuk 4 van het witboek staan een aantal aanbevelingen zowel voor de overheid als voor de ondernemers. In de bijlagen staan een aantal best practices uit de verschillende landen van de Europese Unie.

Ik kan begrijpen dat u waarschuwt voor een fragmentair beleid met 47 maatregeltjes voor 47 problemen, maar in dit witboek zijn er over overnames toch een aantal aandachtspunten geformuleerd. In welke mate kunt u op die aanbevelingen van het witboek inspelen?

Verder wil ik nuanceren wat over faillissementen is gezegd. Mijnheer De Craemer, we moeten opletten met

het blindelings duiden van die cijfers. Het is niet omdat het aantal faillissementen stijgt, dat de economie het slecht doet of de Vlaamse economische wereld het veel minder goed doet. Hoe meer bedrijven er worden opgestart, des te groter het risico dat het aantal faillissementen stijgt. We moeten af van het doemdenken op dat vlak.

De voorzitter: Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens: Wat de cijfers over faillissementen betreft, zijn we aangewezen op de statistieken van Graydon. Die tonen voor 2007 een stijgend aantal faillissementen in alle regio's van ons land. Tijdens de eerste vier maanden van 2008 daalt het aantal faillissementen in Vlaanderen. Omdat die daling relatief klein is, en de Waalse en Brusselse cijfers een ander beeld geven, is de perceptie wat het aantal faillissementen betreft zeker negatief.

Het slechtere faillissementscijfer van Wallonië en Brussel is wellicht deels te wijten aan het actiever opsporen van bedrijven in moeilijkheden door de rechtbanken van Charleroi en Bergen. In Charleroi telde Graydon Belgium 165 faillissementen. Dat is 10 procent meer dan in 2007. In Bergen gingen op vijf maanden tijd 142 bedrijven over kop. Procentueel komt dat neer op een stijging met 23,48 procent ten opzichte van 2007. De rechtbanken in Vlaanderen zijn al langer bezig met het actief opsporen van bedrijven in moeilijkheden. Een Dendermonds proefproject om actief bedrijven in moeilijkheden op te sporen, dateert van 2000. Daarnaast verklaart het verschil in economisch weefsel tussen Vlaanderen, Wallonië en Brussel de diverse cijfers.

Wat overnamecijfers betreft, stellen we een gebrek aan vergelijkbaar materiaal vast, zowel Europees, Belgisch als regionaal. Toch kan worden geschat dat de eigendom van ongeveer een derde à een vierde van de ondernemingen zal worden overgedragen in de komende tien jaar.

Het beleid met betrekking tot overnames situeert zich vooral op het vlak van sensibilisering en onderzoek. In 2007 had de oproep peterschapsprojecten naast internationaal duurzaam ondernemen de voorbereiding van een bedrijfsoverdracht als beleidsaccent. Er werden 34 projecten goedgekeurd, voor een subsidie van 2,6 miljoen euro. Daarvan werken 7 projecten aan de bewustmaking van ondernemers voor de voorbereiding van een overname. Het idee is dat ondernemers zich bewust moeten worden van de uitdagingen bij een bedrijfsoverdracht, door de ondersteuning, netwerking en begeleiding die de peterschapsprojecten bieden. De projecten lopen drie jaar. Ze lopen dus nog tot 2009. Tot midden 2007 werd ook het vroegere pilootproject overnamemarkt.be gesteund door de Vlaamse overheid. Dat is een marktplaats op het internet, waar vraag en aanbod van bedrijfsovernames worden samengebracht. Aan de overheidssteun voor de eerste drie werkingsjaren ging de voorwaarde

vooraf dat het project zelfbedruipend zou kunnen worden voortgezet. Op basis van de cijfers van de eerste 24 werkingsmaanden kan worden gesteld dat OvernameMarkt.be zijn nut heeft en een leemte vult.

Verder zijn er natuurlijk de generieke budgetten, zoals van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling EFRO, in het kader van Doelstelling 2, Prioriteit Ondernemerschap, 'Creëren van een faciliterend start-, groei en overnamekader'. De oproep werd afgesloten op 1 juli jongstleden. De selectie van de ingediende projectvoorstellen gebeurt momenteel door het Agentschap Economie.

Naast sensibilisering is er nood aan bijkomend onderzoek naar bedrijfsoverdrachten. Een beleidsrelevant onderzoek met betrekking tot overnemen en overlaten werd uitgevoerd door het Steunpunt Ondernemerschap, Ondernemingen en Innovatie, het steunpunt uit de eerste generatie steunpunten. De onderzoekers bundelden de onderzoeksresultaten en beleidsaanbevelingen in het jaarboek 'Bedrijf te koop. Bedrijven stopzetten en overlaten in Vlaanderen'. Het jaarboek werd uitgebracht in het najaar van 2007. Ook het Steunpunt Ondernemen en Internationaal Ondernemen, het steunpunt uit de nieuwe generatie steunpunten, schenkt aandacht aan het onderwerp overnemen en overlaten. Dat zal in 2010 opnieuw resulteren in een jaarboek.

Verder is er het al geciteerde Witboek Familiebedrijven, dat wil bijdragen tot een bredere bewustwording van het economische belang van familiebedrijven. Het onderwerp 'continuïteit, opvolging en overdracht' krijgt nogal wat aandacht in dat witboek.

Momenteel wordt in België op het ogenblik van een schrapping uit het btw-register alleen geregistreerd welke economische activiteit wordt stopgezet, en niet wat na de stopzetting gebeurt. Bij het schrappen van een btw-nummer zou men ook kunnen vragen of de activiteit vrijwillig of onvrijwillig wordt stopgezet, volledig of deels wordt overgedragen, al dan niet aan een familielid, personeel, een andere privépersoon of een andere onderneming. Het systematisch registreren van de wijze van stopzetting op het ogenblik van de schrapping uit het btw-register kan statistieken over overlaten en stopzetten opleveren, die dan weer beleidsmaatregelen kunnen ondersteunen.

De overdrachtpakketten die men in Nederland kent en waarnaar u verwees, zijn een interessant beleidsinstrument om te sensibiliseren met betrekking tot de overnameproblematiek. Dit is echter slechts een van de vele manieren om te sensibiliseren met betrekking tot overnames. Ik heb een hele lijst gegeven van manieren waarop wij dat doen. Het Nederlandse instrument is beperkend van karakter: de overdrachtpakketten worden enkel gestuurd naar ondernemers die 55 jaar zijn.

Een sensibiliseringscampagne zou wellicht breder moeten gaan. Dat is trouwens wat wij doen. Twee derde van de overdrachten hebben immers niets met pensionering te maken.

De voorzitter: De heer De Craemer heeft het woord.

De heer Gino De Craemer: Mevrouw de minister, het is niet ikzelf die uit een aantal cijfers besluit dat we in een langere crisis zouden terechtkomen. Het is de kredietverzekeraar die een dergelijke conclusie meent te moeten trekken.

Het is positief dat nu ook in Wallonië intensiever wordt nagegaan welke bedrijven waarom failliet gaan en wat ermee moet gebeuren. In Vlaanderen is dat al langer bezig. Het is goed dat onze Brusselse en vooral Waalse collega's dat nu ook aanpakken.

Mevrouw de minister, ik heb geen moeite met uw beleid inzake sensibilisering en onderzoek. De peterschapsprojecten zijn een goed initiatief, net als de overname-markt.be. Ik vraag me toch af of dat niet complementair kan zijn met het Nederlandse initiatief. U zegt dat het beperkend is omdat in Nederland het gros van de overnames gebeurt door mensen die 55 jaar en ouder zijn. Misschien moeten we dat vertalen naar het Vlaamse niveau als dat bij ons anders is. Het Nederlandse voorbeeld is goed maar moet aan Vlaamse maatstaven worden aangepast.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Bart Van Malderen tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over het actieplan Onderzoekslaan

Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de harmonisering van de verschillende doctoraatsbeurzen

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Kan ik mijn vraag om uitleg over de doctoraatsbeurzen op de vraag van de heer Van Malderen laten aansluiten, omdat ze elkaar voor de helft overlappen?

De voorzitter: In orde. Dan worden deze vragen om uitleg samengevoegd.

De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: In uw beleidsbrief 2008 kondigde u een actieplan Onderzoekslaan aan en wilde u dat voorleggen aan de Vlaamse Regering. In het voorziene budget van 8,17 miljoen euro, wordt 3 miljoen euro gereserveerd voor een pilootprogramma rond intersectorale mobiliteit tussen het bedrijfsleven en de academische wereld.

Verder besteedt het actieplan ook aandacht aan de uitbouw van een tenure-trackstelsel, de maximale harmonisering van de bestaande beurzenstelsels en de uitbouw van een centrale website rond doctoreren in Vlaanderen. Er zal onderzocht worden of er gerichte acties kunnen worden opgezet rond onderzoekers die als rolmodellen en ambassadeurs voor een onderzoekslaan kunnen functioneren,

De Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid (VRWB) heeft twee adviezen geformuleerd. In een advies over de beleidsbrief stelt de VRWB dat het actieplan onvoldoende gefinancierd is om alle acties uit te voeren en vraagt dan ook dat er prioriteiten worden gesteld. De VRWB stelt tenure track en het Baekelandprogramma als twee hoogste prioriteiten. Ondertussen is er een advies ten gronde. Ik heb ook een vraag gesteld over het harmoniseren van de verschillende loonschalen bij de verschillende systemen van doctoreren. Dit is de overlapping met de vraag van de heer Van den Heuvel. De VRWB zegt dat we dit sociaal gezien moeten harmoniseren, maar de beursbedragen laten ze wel verschillen.

Mevrouw de minister, kunt u een stand van zaken geven over het actieplan Onderzoekslaan? Bent u het eens met de VRWB dat het bestaande budget niet groot genoeg is om alle acties uit te voeren? Bent u het eens met de VRWB dat tenure track en het Baekelandprogramma de hoogste prioriteit moeten krijgen? Bent u bereid om bijkomende middelen te zoeken voor de andere acties uit het actieplan of worden die uitgesteld? Wanneer verwacht u dat de acties voelbaar zullen zijn op het terrein?

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: De heer Van Malderen heeft de context geschetst van de beleidsbrief en van de verschillende adviezen van de VRWB. Ik vraag eveneens naar de stand van zaken van het Baekelandprogramma en het actieplan Onderzoekslaan, en meer specifiek inzake de beurzen. De VRWB heeft geadviseerd om het vrijgekomen budget van bijna anderhalf miljoen euro dat gereserveerd is voor de harmonisering van het beursbedrag, te besteden aan een uitbreiding van het bursalenkorps en dus minder hoofdzaak te maken van een harmonisering. Er mag

dus een zekere differentiëring tussen beursbedragen blijven bestaan.

Mevrouw de minister, hoe staat u tegenover het standpunt van de VRWB inzake de differentiatie tussen de beursbedragen van het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek Vlaanderen (FWO) en het Instituut voor de aanmoediging van innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT)? Waarom wordt het advies al of niet gevolgd? Hebt u al overleg gehad met minister Vandenbroucke over de Dehoussemandaten? Hoe evolueert dat dossier?

De voorzitter: Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens: Mijnheer de voorzitter, collega's, in het actieplan 'Menselijk kapitaal voor wetenschap, technologie en innovatie' werden drie prioritaire acties voorgesteld: een tenure-tracksysteem, een harmonisering van doctorale beurzenstelsels, de oprichting van het Baekelandprogramma.

Het tenure-tracksysteem is decretaal verankerd in het Onderwijsdecreet XVIII. De ontwerp tekst voor de decreetwijziging ligt ter bespreking voor in het Vlaams Parlement. Om tenure track te kunnen implementeren, werd bij de tweede begrotingscontrole 2,8 miljoen euro uit de oorspronkelijke basisallocatie verschoven naar een specifieke basisallocatie, voorbehouden voor een subsidie aan de bijzondere onderzoeksfondsen voor de financiering van een tenure-trackstelsel aan de universiteiten. De modaliteiten van deze gekleurde middelen van het Bijzonder Onderzoeksfond (BOF) dienen ingeschreven te worden in het BOF-besluit. De teksten voor de besluitwijziging zijn in ontwerp. De invoering van het tenure-trackstelsel wordt dit jaar verwacht.

Wat het Baekelandprogramma en de harmonisering van de doctorale beurzen betreft, legde ik op 7 februari 2008 een discussienota voor aan de VRWB. De VRWB bracht hierover advies uit op 17 april 2008. Inzake de harmonisering van de IWT- en FWO-beurzenstelsels stelt de VRWB voor om enkel de sociale voordelen – het vakantiegeld, de eindejaarspremie, de vergoeding voor het woon- en werkverkeer – gelijk te schakelen. Het behoud van het verschil in de beursbedragen zelf vindt de VRWB verantwoord. Het IWT berekende dat 2,35 miljoen euro per jaar vereist is om de harmonisering van de sociale voordelen uit te voeren.

Op korte termijn wordt aan de Vlaamse Regering een nota voorgelegd met een concreet voorstel tot overheveling van deze middelen naar de basisallocatie Dotatie aan het IWT in verband met het toekennen van specialisatiebeurzen teneinde het beursbedrag van de huidige IWT-bursalen te verhogen. De nota aan de Vlaamse Regering ter zake ligt voor advies bij de inspecteur van financiën. De implementatie wordt verwacht zodra het advies er is.

In de nota aan de Vlaamse Regering volg ik het advies van de VRWB om zo snel mogelijk de sociale voordelen gelijk te schakelen. We hebben het behoud of de opheffing van de verschillen in de beursbedragen zelf tussen IWT-bursalen en FWO-aspiranten op de agenda geplaatst van de stuurgroep om daarover een volgend advies in te winnen. Dat blijft natuurlijk een heikel punt. We hadden daarover advies gevraagd. Tegen de verwachting in heeft de VRWB gesteld dat het alleen nodig is voor de sociale voordelen. We kunnen daar ook toe overgaan. Daarover bestaat een consensus. Ik heb u gezegd hoeveel dat kost. Het tweede deel blijft op de agenda staan. We willen zien of er nog andere meningen zijn.

Voor Baekeland worden in het VRWB-advies de grote principes uiteengezet. De VRWB is er voorstander van dat het IWT instaat voor de selectie van kandidaten, terwijl de universiteiten zelf via de interfacediensten het beheer en de administratieve opvolging van de contacten voor hun rekening nemen. De operationele modaliteiten van Baekeland moeten nog verder worden uitgewerkt. De studiegroep benchmarking doctoraatsbeurzen, die in juni 2006 werd opgericht, zal opnieuw geactiveerd worden om deze taak op zich te nemen. In deze stuurgroep zijn de Vlaamse universiteiten, de Vlaamse wetenschappelijke instellingen, de beursverlenende instanties en het Vlaams departement Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI) vertegenwoordigd. Gelet op de finaliteit van Baekeland zal deze stuurgroep worden uitgebreid met vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven.

Naast Baekeland zal door de stuurgroep een voorstel met betrekking tot de IWT-specialisatiebeurzen worden uitgewerkt over de finaliteit van de IWT-beurzen, de relatie met andere beurzenstelsels, de mogelijke opheffing van de beperking van diploma's die toegang geven tot een IWT-beurs, de impact van bovenstaande elementen op de logistiek van het evaluatiegebeuren en mogelijk vereiste aanpassingen, de mogelijkheid voor verschuivingen in portfolio's tussen IWT en FWO als gevolg van de focus in finaliteit, een administratieve vereenvoudiging van de tussentijdse evaluatie van de IWT-bursalen, behoud of opheffing van de verschillen in beursbedragen tussen IWT-bursalen en FWO-aspiranten. In de begroting voor 2009 worden de middelen voor specialisatiebeurzen, inclusief die voor Baekeland, verhoogd.

De timing en de concrete implementatie van zowel Baekeland als van mogelijke herzieningen met betrekking tot het IWT-beurzenstelsel is zeer strikt. De acties die hieruit volgen, zullen in het voorjaar 2009 aan de Vlaamse Regering worden voorgelegd. Het is de bedoeling om Baekeland ten laatste tijdens het academiejaar 2009-2010 te laten starten. Als Baekeland een permanent open kanaal wordt, is een eerdere start niet uitgesloten.

Het zogenaamde Dehoussebeurssystem is gebaseerd op een federale regelgeving. De regelgeving biedt de universiteiten de mogelijkheid om doctoraatsbeurzen toe te kennen. De universiteiten hebben op dat vlak een autonomie. Getuige hiervan zijn de verschillen tussen de universiteiten wat de toegekende bedragen betreft. Het komt mijns inziens de VLIR toe om hierover interuniversitair overleg te plegen.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. In verband met tenure track is er een decretale verankering. Er zou een ontwerp aan de Vlaamse Regering worden voorgelegd.

Minister Patricia Ceysens: Het ontwerp is ingediend in het parlement.

De heer Bart Van Malderen: Dat zou dit jaar nog geïmplementeerd worden.

Wat de sociale voordelen betreft, lijkt er een consensus te bestaan voor de harmonisatie tussen de verschillende beurzen. U laat voorlopig in het midden wanneer dat zou worden geïmplementeerd. Ik stel vast dat er onduidelijkheid bestaat over het standpunt van de VRWB dat die bedragen mogen verschillen. Daar bestaan ook andere meningen over. U verwijst naar een stuurgroep. Zal worden gewacht met de harmonisatie van de sociale voordelen tot er binnen die stuurgroep overeenstemming is bereikt?

Minister Patricia Ceysens: Over de sociale voordelen bestaat er geen discussie meer. Ik heb u meegedeeld welk bedrag we daarvoor verschuiven naar de juiste allocatie. Tegen de verwachtingen in heeft het VRWB-advies het verhaal doen uiteenvallen in een discussie over de sociale voordelen en een discussie over de bedragen zelf. Dat is ook de reden waarom we er nu gesplitst mee omgaan. Datgene waarover een consensus bestaat, wordt uitgevoerd. Datgene waarover een afwijkend advies van de VRWB bestaat, wordt voorlopig on hold gezet. Zo kunnen we nagaan of daar binnen de stuurgroep nog een consensus over kan worden bereikt. Dat is een heel delicate oefening.

De heer Bart Van Malderen: En dat wordt ook geïmplementeerd?

Minister Patricia Ceysens: Inderdaad. Er wordt 2,35 miljoen euro naar een aparte basisallocatie verschoven zodat dit kan worden uitgevoerd.

De heer Bart Van Malderen: Tot slot is er de implementatie van het Baekelandprogramma. Ik had eerder al gevraagd of dat in werking kan treden tijdens het academiejaar 2008-2009. Als ik uw antwoord goed heb gehoord,

dan wordt er gemikt op 2009-2010. Dat betekent dus een jaar uitstel voor het Baekelandprogramma.

Minister Patricia Ceysens: Die implementatie vergt heel wat. Het is nog niet duidelijk of de implementatie wordt gekoppeld aan academiejaren. Het is mogelijk dat het een permanent open kanaal wordt. In dat geval kan het eventueel volgend jaar nog lukken.

De heer Bart Van Malderen: Het lijstje met het huiswerk voor de stuurgroep is vrij uitgebreid. Het lijkt me dan ook niet evident om dat nog tijdens de recessieperiode af te werken.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik heb wel het gevoel dat u niet 100 percent akkoord gaat met het advies van de VRWB over de gelijkschakeling. Ik wens u veel succes.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Bart Van Malderen tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de samenwerking tussen het VLAO en de innovatiecentra

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, startende ondernemers kunnen vandaag hun innovatieve projecten toetsen bij het VLAO, dat een beroep doet op de expertise van ingebede innovatiecentra die worden aangestuurd door het IWT. De samenwerking tussen het VLAO en het IWT werd geregeld via een samenwerkingsprotocol. De innovatiecentra zijn gehuisvest bij de provinciale VLAO-punten.

Mevrouw de minister, gezien de op til staande veranderingen wil ik u een aantal vragen stellen over deze innovatiecentra. Welke resultaten werden geboekt door deze samenwerking tussen het VLAO en de innovatiecentra? Hoe werden de doelstellingen bepaald? Hoe werden de doelstellingen getoetst aan de resultaten?

Welk budget werd uitgetrokken voor 2007 en welk percentage van het begrote budget werd effectief besteed? Hoe evalueert u deze samenwerking? Acht u bijsturing nodig?

Hoe ziet u de rol van de innovatiecentra in de nieuw op te richten structuur? Hoe ziet u de toekomst van de

innovatiecentra in het kader van projecten zoals Vlaanderen in Actie en Flanders DC?

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Ik heb twee bijkomende vragen bij de terechte vraag van de heer Van Malderen.

We hebben het rapport-Soete gelezen. Hij heeft een aantal aanbevelingen geformuleerd voor een verbetering van het management van het Instituut voor de aanmoediging van Innovatie door wetenschap en technologie in Vlaanderen (IWT-Vlaanderen) en dus ook voor de innovatiecentra en de regionale innovatiecentra (RIC). Intussen hebben we vernomen dat er een studieopdracht voor een code van goed bestuur voor de innovatiecentra is gegeven. Hoever staat het daarmee? Welk pad gaat men bewandelen?

Af en toe hoort men de vraag stellen of de RIC's wel efficiënt zijn en of men niet beter zou inzetten op de thematische innovatiecentra (TIC). De RIC's werken meer algemeen, niet specifiek. Wat is dan nog de meerwaarde? De TIC's kunnen meer doelgericht werken en dus misschien productiever en efficiënter. Hoe ziet u, mevrouw de minister, in de toekomst het evenwicht tussen RIC en TIC evolueren?

De voorzitter: Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens: Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, de doelstellingen werden bepaald door het VLAO en de innovatiecentra: het VLAO voor wat betreft haar uniekeloketfunctie en de innovatiecentra voor wat betreft sensibilisering en begeleiding van Vlaamse bedrijven rond innovatie. Dit komt erop neer dat de innovatiecentra voor het VLAO de expertfunctie innovatie vervullen en dat de medewerkers van VLAO-bedrijven, die begeleiding nodig hebben rond innovatie, doorverwijzen naar de adviseurs van de innovatiecentra. Ook in de omgekeerde richting is er uiteraard doorverwijzing.

Om de uniekeloketfunctie van het VLAO te benadrukken en de onderlinge samenwerking te bevorderen, werden de innovatiecentra ook in de provinciale vestigingsplaatsen van het VLAO gehuisvest. Naast deze doorverwijzing worden er ook gemeenschappelijke sensibiliserings- en informatiemomenten voor de doelgroep georganiseerd.

De oprichting van de innovatiecentra is voor de meeste provincies in de loop van 2006 gebeurd zodat we moeten stellen dat deze centra eigenlijk nog in een opstartfase zijn. Bijvoorbeeld, het centrum van de provincie Antwerpen werd zeer recent op 19 mei opgestart. Dit maakt dat er tot op heden nog geen gemeenschappelijke

initiatieven werden georganiseerd over heel Vlaanderen. Dit zou wel moeten gebeuren in 2008.

De innovatiecentra houden hun resultaten zeer nauwgezet bij aan de hand van een standaardlijst van resultaatindicatoren. Zij doen daarover een viermaandelijksse rapportering aan het IWT. Daarbij wordt evenwel niet in rekening genomen of het bediende bedrijf uit het VLAO werd doorverwezen. De dagelijkse contacten tussen VLAO-medewerkers en de adviseurs van de innovatiecentra, zijn de trigger voor deze doorverwijzing, en dit hoort gewoon bij hun reguliere werking. Deze doorverwijzing wordt niet via een aparte indicator bijgehouden.

Er werd niet in een apart budget voorzien voor de samenwerking tussen het VLAO en de innovatiecentra. De wederzijdse doorverwijzing hoort, zoals ik al zei, tot de reguliere werking en is vervat in de budgetten van het VLAO en de innovatiecentra afzonderlijk. De kosten voor het huisvesten van de innovatiecentra binnen het VLAO werden niet apart gebudgetteerd maar worden gedragen vanuit de werkingsbudgetten van de innovatiecentra. Die werkingsbudgetten zijn bepaald op basis van het aantal voltijdse equivalenten innovatieadviseurs.

De totale budgettering voor de innovatiecentra werd opgemaakt voor de totale periode 2007-2010 en omvat uiteraard deze werkingskosten plus de personeelskosten. Deze bedraagt 15 miljoen euro voor alle innovatiecentra samen. Een eerste tussentijdse evaluatie, een grondige financiële rapportering en bijsturing van de budgetten op basis van de reële behoeften, is gepland voor eind 2008.

De samenwerking tussen de medewerkers van het VLAO en de innovatiecentra verloopt vlot. Naast de reeds vermelde samenwerkingsvormen is het duidelijk dat de werking van de innovatiecentra verder wordt geprofessionaliseerd, middels een opleidingsprogramma dat dit voorjaar van start is gegaan. In afspraak met de directie van het VLAO is ook een gedeelte van dit opleidingsprogramma opengesteld voor de medewerkers van het VLAO.

Daarnaast werd in 2007 ook een huisstijl ontwikkeld voor de innovatiecentra waarin de relatie met het IWT en het VLAO wordt benadrukt.

Eens alle innovatiecentra goed en wel zijn opgestart, zal de samenwerking verder worden versterkt, wat onder meer zal resulteren in meer gemeenschappelijke acties voor de doelgroep. Er is een viermaandelijks overleg gepland tussen de VLAO-directie en de IWT-directie waarop eventuele aandachtspunten afdoende worden opgevangen.

Wat met de toekomst van de innovatiecentra in het kader van het nieuw op te richten Agentschap Ondernemen? U

kent het voornemen en het is inderdaad zo dat het rapport-Soete daarbij de leidraad blijft. We zijn bijna aan het einde van een legislatuur en dan moet je heel voorzichtig zijn met wat je nog wil realiseren of in gang wil steken en afmaken. Ik heb gezegd dat ik niets nieuw wil creëren. Dat lijkt me zinvol. Nog meer integratie en meer mogelijkheden, is iets voor een volgende legislatuur.

Maar waar ik kan, zal ik nog vereenvoudigen en integreren. Ik zal dat doen volgens het stramien van de drie processen waarmee ik, vanuit mijn bevoegdheid, wil werken: ondernemen, innoveren, internationaliseren. Ik zal heel blij zijn als we aan het einde van deze legislatuur voor elk van deze drie processen één overheidsagentschap zullen hebben. Voor ondernemen zal dat het Agentschap Ondernemen zijn: het samengaan van het VLAO en het Agentschap Economie. Voor innoveren zal dat het IWT zijn, wat er al is. Voor internationaliseren is het Flanders Investment & Trade (FIT). Zo hebben we voor elk van de drie opdrachten één overheidsagentschap voor onze bedrijven.

Voor het Agentschap Ondernemen werken we met provinciale antennes, die er nu al zijn bij het VLAO. Daar vind je ook al de innovatiecentra en de provinciale antennes van FIT. Dat is het model waarmee we de komende jaren werken.

Bij alle ViA-acties die te maken hebben met sensibilisering, informatie of begeleiding rond innovatie, zullen de innovatiecentra meewerken vanuit hun reguliere werking. De innovatiecentra werken wel degelijk samen met Flanders DC (Flanders District of Creativity). Zij maken bijvoorbeeld intensief gebruik van de gps voor ondernemingen, die door Flanders DC werd ontwikkeld. De gps wordt ingezet als uitgelezen instrument voor de creativiteitssessies bij bedrijven. Er zijn ook nog andere samenwerkingen waarbij Flanders DC, als kenniscentrum voor creativiteit, de innovatiecentra heel wat kennis doorgeeft.

Eind dit jaar wordt er een nieuw Creativity World Forum georganiseerd. Ook daar zal er een intense samenwerking zijn van Flanders DC en de innovatiecentra. Die samenwerking is er zeker al. Ze is blijkbaar ook bevredigend.

Wat de structuur betreft, zal ik erover waken dat we op de tijd die ons deze zittingsperiode nog rest, heel consequent drie processen en drie overheidsagentschappen hebben. Er zijn natuurlijk nog andere ideeën om een en ander verder te integreren, maar we bevinden ons op het einde van de zittingsperiode, dus ik bekijk dat veeleer als een aanzet waarop in een volgende zittingsperiode kan worden voortgebouwd.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Mevrouw de minister, ik dank u voor het antwoord. Een tijd geleden heb ik hier

een interpellatie gehouden over de hele werking van het VLAO. Een van de kritiekpunten die toen aan de oppervlakte zijn gekomen, was het ontbreken van duidelijke instrumenten die een evaluatie mogelijk maken, duidelijke indicatoren over de efficiëntie van de werking. Uit uw antwoord blijkt dat dat op zijn minst ook het geval is voor dit onderdeel van de werking. Ik heb er op zich begrip voor dat er opstart- en transitiefases zijn. Ik ga ervan uit dat met de inhuldiging van het centrum in Antwerpen heel Vlaanderen gedekt is: in alle provincies is een dergelijk innovatiecentrum aanwezig. Men is al een aantal jaren bezig en kondigt pas voor eind 2008 een evaluatie aan. Dan is toch al wel een belangrijk deel van die 15 miljoen euro uitgegeven, zonder dat we een duidelijk zicht hebben op de efficiëntie, hoewel ik hoegenaamd niet beweer dat er geen efficiëntie is. Mevrouw de minister, ik vraag dan ook dat u daar in de toekomst zeker werk van zou maken. Als we met de beste bedoelingen geld uitgeven, dan moeten we ook weten hoe efficiënt dat is.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Ik wil me daar nogmaals bij aansluiten. Ik had een aantal bijvraagjes gesteld over de code van goed bestuur van die innovatiecentra. De efficiëntievraag werd duidelijk gesteld. Door wie worden die centra aangestuurd?

Minister Patricia Ceysens: Het VLAO moet u eigenlijk bekijken als de host van de innovatiecentra. Er is geen aparte indicator. Op den duur kan men alles als indicator nemen. De innovatiecentra zelf hebben natuurlijk wel hun resultaatsindicatoren. Zij rapporteren daar viermaandelijks over aan het IWT. Dat instituut doet dus de monitoring van de resultaatsindicatoren van die innovatiecentra. Het VLAO is de fysieke host van die centra. Voor de rest verwijst het VLAO natuurlijk door. Natuurlijk is er een interactie tussen het VLAO en de innovatiecentra, maar inhoudelijk worden ze gemonitord door het IWT. Dat is ook het geval met FIT. Dat komt uit de regionale innovatiecentra. Er zijn afspraken gemaakt ter zake. Er is ook de deelname door het middenveld. We moeten bekijken waar dat vandaan komt en waarom er op een bepaald ogenblik voor bepaalde structuren is gekozen. Ik zou niet graag hebben dat nu wordt gezegd dat die centra niets moeten doen. Ze hebben wel degelijk hun resultaatsindicatoren.

Uiteindelijk kunnen we indicatoren blijven maken voor honderdeen dingen. Eerlijk gezegd, er worden al zoveel indicatoren gemaakt. Er kunnen altijd nieuwe dingen worden gedaan, en er kunnen nog meer indicatoren worden gevraagd, maar de vraag is gewoon of ze de bedrijven bereiken en of de bedrijven datgene krijgen waar ze nood aan hebben. Daar is vandaag vooral het kluwen een probleem. Ik zal al heel blij zijn als we door die vereenvoudigingsoefening kunnen geraken.

We houden niet voor mogelijk hoe bedrijven op een bepaald ogenblik oordelen dat we nog mogen maken wat we willen en indicatoren mogen geven zoveel we willen, maar dat ze afhaken. Dat is mijn grootste zorg. Straks zal dat nogmaals blijken, als we het over het budget economisch advies zullen hebben. Ik bevind me op het einde van de zittingsperiode. Ik spits me nu volledig toe op het ervoor zorgen dat het niet meer gebeurt dat er om de haverklap, voor elke zucht die iemand laat, iets wordt opgericht, en dat we het bestaande kunnen terugbrengen tot één – hopelijk consistent – systeem. Dat is een ultieme poging om ervoor te zorgen dat bedrijven niet besluiten dat de overheid weliswaar allerlei dingen blijft oprichten, maar dat ze afhaken.

De heer Bart Van Malderen: Voor alle duidelijkheid: ik pleit hier niet voor een uitgebreid bureaucratisch systeem. Uw vraag is in essentie de mijne: hoe bereiken de centra de bedrijven en andersom, en vooral, wat is het resultaat van dat contact? Dat lijkt me een minimum aan informatie om te evalueren of die 15 miljoen euro die we daaraan besteden, goed besteed zijn. Maar ik zal de rapportering aan het IWT opvragen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Laurence Libert tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over interdisciplinair onderzoek

De voorzitter: Mevrouw Libert heeft het woord.

Mevrouw Laurence Libert: Mijnheer de voorzitter, geachte leden, mevrouw de minister, een aantal weken geleden nam ik deel aan een studiedag over onderwijs en hoger onderwijs. Daar kwam het probleem van de onderwaardering van het interdisciplinair onderzoek aan bod.

In wetenschappelijke kringen bestaat er geen twijfel over het belang en de waarde van interdisciplinair onderzoek. De wisselwerking tussen diverse onderzoeksdisciplines heeft enerzijds tot doel het eigen onderzoek te verrijken, door relevante informatie afkomstig uit andere onderzoeksdisciplines te gebruiken, en anderzijds te fungeren als doorgeefluik van informatie uit het eigen onderzoeksveld naar andere disciplines. Interdisciplinair onderzoek slaagt erin de noodzakelijke kruisbestuiving te realiseren tussen diverse wetenschappelijke disciplines. De meeste waardevolle doorbraken gebeuren vandaag op het raakvlak van aanverwante disciplines, of door het samenbrengen van kennis uit sterk verschillende disciplines.

Ondanks de erkenning van de waarde van interdisciplinair onderzoek rijzen er enkele problemen. Het grootste probleem betreft de beperkte waardering ervan op academisch niveau. Zo is het bijvoorbeeld niet voor de hand liggend om die projecten gefinancierd te krijgen via de klassieke subsidiekanalen. Er bestaat echter geen eenduidig bewijs voor de discriminatie van interdisciplinair onderzoek.

Op de studiedag werd het probleem van de geringe erkenning van de waarde van interdisciplinair onderzoek gesitueerd voor Vlaanderen. Deze negatieve evaluatie blijkt ook uit een Noorse analyse van de European Young Investigators. Uit onderzoek in Nederland en het Verenigd Koninkrijk blijkt echter dat er geen discriminatie bestaat. Kortom, er moet enige nuance aan de dag worden gelegd.

Er moet echter wel worden gewaakt over het evenwicht tussen het wetenschappelijk onderzoek binnen de bestaande disciplines en werk met een duidelijk interdisciplinair karakter, en dit zowel voor fundamenteel als voor basisonderzoek. Het vergt namelijk veel tijd om diverse onderzoeksdomeinen te integreren. Bovendien moet er steeds voor ogen worden gehouden dat inter- en transdisciplinair onderzoek van hoog niveau maar mogelijk is als het voortbouwt op excellent onderzoek dat in de diverse disciplines wordt verricht.

Mevrouw de minister, daarom had ik graag een antwoord gehad op de volgende vragen. Bent u op de hoogte van deze problematiek van de onderwaardering van interdisciplinair onderzoek? Wat zijn uw bevindingen ter zake? Welke maatregelen hebt u genomen om interdisciplinair onderzoek te stimuleren of te promoten?

Wat is het totale bedrag dat het departement jaarlijks investeert in interdisciplinair onderzoek en wat is de verhouding ervan tot het totale volume aan middelen dat via het Bijzonder Onderzoeksfonds (BOF), het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (FWO) en de werkingstoelagen beschikbaar is voor fundamenteel onderzoek?

In welke mate hanteren de universiteiten voor het BOF en het FWO een aangepaste methodologie voor het beoordelen van interdisciplinaire projectvoorstellen? Hindert de werkwijze van het FWO, die voor het beoordelen van aanvragen een groot aantal monodisciplinaire commissies gebruikt, niet het ontluiken van interdisciplinair onderzoek?

Op welke wijze wordt vandaag door de universiteiten gerapporteerd over het interdisciplinair onderzoek en hoe zal dit in de toekomst voor de humane en de sociale wetenschappen gebeuren in het toekomstige Vlaams

Academisch Bibliografisch Bestand 'Sociale en Humane Wetenschappen'?

De voorzitter: Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens: Mevrouw Libert, het belang van interdisciplinair onderzoek kan inderdaad niet genoeg worden benadrukt. De complexe maatschappelijke en economische ontwikkelingen en problemen waarmee we worden geconfronteerd, vereisen dat verschillende disciplines met elkaar interageren. Wereldwijd wordt erkend dat interdisciplinariteit een noodzakelijk gegeven is. In de Green Paper van de Europese Commissie over de European Research Area wordt interdisciplinariteit een kenmerk van uitmuntendheid genoemd. Onderzoekers en beleidsinstanties tonen een toenemende interesse voor interdisciplinair en multidisciplinair onderzoek.

Als ik zie hoe onze kennis- en onderzoeksinstellingen zich aan het organiseren zijn om interdisciplinair onderzoek mogelijk te maken en zo internationaal competitief te worden of te blijven, betekent dit dat het wetenschapsbeleid niet belemmerend optreedt. De bestaande financieringskanalen zijn gericht op fundamenteel, strategisch of toegepast onderzoek. Er zijn geen beperkingen inzake mono-, multi- of interdisciplinair onderzoek. Aparte financieringskanalen voor interdisciplinair onderzoek dringen zich dan ook niet op.

De Vlaamse overheid heeft het voorbije decennium al fors geïnvesteerd in fundamenteel en strategisch onderzoek. Zo zijn de middelen voor het Bijzonder Onderzoeksfonds (BOF) met 60 percent toegenomen in de periode 1998-2008, voor het FWO met 29 percent, en voor het IWT-SBO met 39 percent. De BOF-middelen worden door de universiteiten zelf intern verdeeld. Binnen de universiteiten worden initiatieven genomen om tot overkoepelende en flexibele – zeg interdisciplinaire – organisatievormen te komen, maar het is aan de instellingen zelf om deze te ontwikkelen en te structureren. Ze bepalen ook zelf welke middelen ze hieraan willen spenderen.

Binnen FWO en IWT is ruimte om waardevolle interdisciplinaire projecten te valoriseren, zij het dat deze, net zoals voor monodisciplinaire projecten, wetenschappelijk goed onderbouwd moeten zijn. De evaluatie desbetreffend gebeurt door experts die hetzij worden aangesteld, hetzij reeds in bestaande commissies aanwezig zijn. Gezien de complexiteit van de wetenschappelijke vraagstukken zijn onderzoeksgroepen in dit verband genoodzaakt om disciplineoverschrijdend samen te werken. Ook de onderzoeksactiviteiten van cursussen/mandaathouders kunnen een interdisciplinaire invalshoek hebben. Een voorafgaande toewijzing van de middelen aan interdisciplinair onderzoek is er echter niet, noch bij het FWO, noch bij het IWT.

Geen enkele van de bestaande financieringskanalen binnen FWO en IWT verhinderen interdisciplinair

onderzoek. Enkele voorbeelden van kanalen of instrumenten die er duidelijk voor openstaan, zijn voor het IWT het Strategisch Basisonderzoek of het Toegepast Biomedisch Onderzoek. Voor het FWO-Vlaanderen zijn dat projecten, maar ook het Methusalem-programma, het Odysseus-programma of Big Science.

Daarnaast zijn er de competentiepolen en de Vlaamse innovatiesamenwerkingsverbanden waar de ene meer dan de andere een interdisciplinaire actieradius heeft. Ook de onderzoeksinstellingen begeven zich steeds meer in interdisciplinaire thema's.

Wat betreft de BOF-middelen is het, zoals reeds vermeld, aan de universiteiten zelf om zich te organiseren. Binnen FWO-Vlaanderen wordt momenteel gewerkt aan de hervorming van de huidige structuur van de wetenschappelijke commissies die instaan voor de evaluatie van de onderzoeksaanvragen. Het huidige systeem, dat 31 wetenschappelijke commissies telt, is tien jaar oud, en de evoluties en verschuivingen op wetenschappelijk vlak maken deze hervorming noodzakelijk. Een denkpiste die momenteel circuleert, is om de huidige structuur om te zetten naar een meer thematische en interdisciplinaire aanpak, om zo het interdisciplinair onderzoek beter te kunnen ondersteunen.

Concreet betekent dit dat, naast de voorgestelde 28 wetenschappelijke commissies die dermate worden ingesteld dat de volledige Vlaamse onderzoekswereld wordt afgedekt, er eveneens minstens één interdisciplinaire commissie, specifiek gericht op vakoverschrijdend onderzoek, zou worden opgericht. In de planning die momenteel wordt gehanteerd, zouden de commissies operationeel kunnen zijn in 2010.

De voorzitter: Mevrouw Libert heeft het woord.

Mevrouw Laurence Libert: Mevrouw de minister, ik ben blij dat u bevestigt dat interdisciplinair onderzoek belangrijk is en dat het FWO zijn interne structuren zal aanpassen en dat het interdisciplinair onderzoek daar een heel belangrijke rol in kan spelen zodat er zelfs een themagroep kan zijn die dat bewaakt.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de geplande bijsturingen aan het budget economisch advies (BEA) wegens het gebrek aan succes van de maatregel

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik wil niet de vervelende klant uithangen door een vraag te stellen over BEA, maar dat dossier is ondertussen al enkele jaren oud. In het begin van deze legislatuur hebben we nog vragen gesteld over de voorgangers, de adviescheques enzovoort. Jammer genoeg heeft de Vlaamse overheid zich hier nog niet van haar beste kant laten zien inzake efficiëntie en daadkracht.

Er waren ernstige problemen bij de opstart van de internetapplicatie en bij het erkennen van opleidingsverstrekkingen. Het nieuwe instrument kwam heel traag op gang omdat ondernemingen begonnen af te haken omdat ze het dynamisme van de Vlaamse overheid niet konden volgen. Er wordt gezegd dat de internetapplicatie is opgelost, maar uit het verslag van de Vlaamse Ombudsdienst blijkt dat een van de weinige klachten voor het departement Economie toch weer over BEA gaat. Er volgt dan een aanbeveling om zulke zaken alleen online mogelijk te maken en te verstrekken. Dan moet de internetapplicatie ook goed werken.

In februari hebben we hierover gediscussieerd naar aanleiding van een evaluatie door de Vlerickschool. Mevrouw de minister, toen hebt u gezegd dat u ook wel weet dat er verbeteringen mogelijk en zelfs op komst zijn. Het besluit zou bijna klaar zijn om aan de regering voor te leggen en bepaalde zaken bij te sturen, zoals een verhoging van het steunpercentage en een aanpassing van de toepassingsperiode van twee jaar, die al vermindert was van drie naar twee.

Mevrouw de minister, hoever staat het met het aangekondigde besluit? Welke aanpassingen worden nu doorgevoerd? Zal deze wijziging gepaard gaan met een nieuwe communicatiecampagne om dit instrument over te brengen aan de ondernemers? Hebt u cijfers van de voorbije drie maanden over de mate waarin BEA nu toch zou aanslaan bij de Vlaamse ondernemers?

De voorzitter: Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens: In het economische beleid zal de Vlaamse overheid maar efficiënt en daadkrachtig kunnen optreden als we ook fiscaliteit kunnen inzetten. U zult dus enig begrip moeten hebben.

Hoe langer ik ermee moet werken, hoe minder appetijt ik overhoud voor subsidies. Maar we gaan nog eens aan de problemen van BEA proberen verhelpen.

Een ontwerp van besluit werd door het Agentschap Economie opgesteld en ligt vandaag bij mij ter bespreking voor. Bij die bespreking blijkt dat de geplande bijsturing van BEA mogelijk ook vanuit een breder perspectief wat opportuniteiten geeft om in te spelen op de vraag van het

bedrijfsleven om toch nog meer eenvoudige en efficiënte steuninstrumenten te kunnen ontwerpen.

Ik probeer, in opvolging van het rapport-Soete, consequent te werken aan de stroomlijning van het beleidsdomein rond drie assen: ondernemen, innoveren, internationaliseren. We grijpen daarvoor al institutioneel in de agentschappen in, maar het is wellicht even zinvol om de oefening ook te doen, niet alleen institutioneel op de agentschappen, maar ook kijkend naar de instrumenten die het voorwerp uitmaken van evaluatie en bijsturing. Nieuwe komen er niet meer en ik ga ze ook niet allemaal op mijn schouders nemen. Bij wat zich aandient voor bijsturing, hebben we toch eens gekeken of we ze nog beter kunnen stroomlijnen.

U weet dat de ondernemersportefeuille BEA ter beschikking wordt gesteld en beheerd aan de hand van, wat wij durven noemen, een bedrijfsvriendelijke IT-applicatie. Iedere keer dat we gesprekken hebben met onze mensen op de administratie, horen we zeggen dat dat een van de top e-gov-applicaties is. Mijnheer Van den Heuvel, als u nu zegt dat er nog wel wat klachten over zijn, moeten we dat inderdaad eens bekijken. Wij pakken het iedere keer opnieuw op met de administratie, om daaraan te werken, maar zij zweren bij hoog en bij laag dat het echt performant is. We zullen het opnieuw opnemen.

De heer Koen Van den Heuvel: Het probleem zoals het in het verslag van de ombudsman staat, gaat inderdaad over 2007. Dat is dus al enkele maanden geleden. De basisklacht is dat de eerstelijnsklachtenbehandeling ondermaats blijft.

Minister Patricia Ceysens: We gaan dat verder opnemen, maar we blijven er vooralsnog van uitgaan dat het een bedrijfsvriendelijke IT-applicatie is, waarvan de technologie vergelijkbaar is met die van een betaalkaart, waarmee ondernemersbevorderende diensten kunnen worden ingekocht, een protonstelsel zeg maar.

Deze technologie is breed toepasbaar en zou ook gebruikt kunnen worden om de ondernemingen toegang te verlenen tot steuninstrumenten in de domeinen innovatie en internationalisering.

Mijn belofte uitvoerend om te onderzoeken hoe het bestaande instrumentarium vereenvoudigd kan worden en maximaal op elkaar kan worden afgestemd, wil ik gebruik maken van de bijsturing van BEA om te laten nagaan of een dergelijke integratie ook effectief mogelijk is. Een aantal bestaande steunmaatregelen ter beschikking stellen via één instrument, zou ook tegemoetkomen aan de aanbevelingen van het rapport-Soete, waarin de grote diversiteit van de subsidie-instrumenten werd aangeklaagd.

Het is mijn bedoeling om nog voor het reces een ontwerpbesluit in die zin voor principiële goedkeuring aan de Vlaamse Regering voor te leggen. In functie van de verdere uitvoering, in het bijzonder de technische aanpassingen aan de IT-applicatie, hoop ik de bijgestuurde maatregel dan begin 2009 operationeel te hebben.

Parallel aan de besluitvorming zal een gepaste communicatiestrategie worden ontwikkeld. Daarbij zal maximaal rekening worden gehouden met de aanbevelingen uit de Vlerickstudie en met de in het verleden opgedane ervaringen.

De organisaties uit het middenveld zullen in deze campagne dan ook betrokken worden. Hun rol is essentieel om van dit instrument een succes te maken. Een en ander belet niet dat tussen februari en begin mei al een focuscampagne werd doorgevoerd, om de introductie van het federale token of het eID, als nieuwe en meer veilige toegangssleutel tot de maatregel, te begeleiden.

Mijnheer Van den Heuvel, u vraagt naar recente cijfers. In budgettaire termen is er eigenlijk weinig verandering te zien ten opzichte van vorig jaar. Derhalve blijf ik vast van plan om in de komende bijsturing de aangekondigde versoepeling van de voorwaarden voor het systeem aan te houden. Dat betreft onder meer het optrekken van het steunpercentage van 35 tot 50 percent en het invoeren van een jaarlijkse gebruikscyclus.

Detailanalyse geeft ons nog een aantal vaststellingen. De maandelijkse afnamestatistieken tonen een terugval vanaf de introductie van het federale token en eID eind april 2008. Dit ondanks het feit dat er drie maanden een intensieve focuscampagne liep inzake sensibiliseren en communicatie rond dat nieuwe token.

Zoals bij de invoering van het federale token bij tax-on-web, is er blijkbaar wel een behoorlijk lange acceptatieperiode nodig. Maar het nieuwe systeem zal wel lonend zijn, aangezien het beduidend veiliger en fraudebestendiger is dan het vorige en het een administratieve vereenvoudiging inhoudt voor de bedrijven.

De verhouding tussen de pijlers blijft was ze was. Opleiding en advies zijn goed voor het merendeel van de aanvragen, maar de kennispijler en het mentorschap blijven eigenlijk onbekend en onbemand. Deze bevindingen worden meegenomen in het bijsturingvoorstel waaraan we werken.

Tot slot blijkt ook een analyse van de annulaties interessant. De laattijdige storting of bevestiging is goed voor 35 percent van de annulaties. Dat bevestigt de noodzaak om de bevestigings- of betalingstermijn van veertien dagen te verlengen. Bovendien blijkt in meer dan 50 percent van de gevallen de annulatie uit te gaan van de dienstverlener. Daaruit blijkt een toenemende responsabilisering van de

dienstverleners, een positief gevolg van de strategie die het Agentschap Economie hanteert met betrekking tot de handhaving van de regelgeving. Meer frequente inspectiecontroles, maar ook een gediversifieerde aanpak in functie van de vastgestelde tekortkomingen of inbreuken, meer informierend en sensibiliserend, minder bestraffend en sanctionerend. Deze aanpak blijkt lonend te zijn, en we wensen die dan ook voort te zetten in de toekomst.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. De problematiek is gekend. Ik ben blij dat u er verder aan werkt.

Vier maanden geleden heb ik u eigenlijk ook al min of meer gezegd dat we de problematiek kennen en hier en daar een oplossing zien. Nu herhaalt u dat. Ik denk dat we akkoord kunnen gaan met de richting waarin u die oplossing ziet. Hebt u nu een concrete timing? Het ligt bij u op het bureau en moet nog naar de regering. Dat gebeurt nog allemaal voor het reces, hoop ik.

Enige spoed in dit dossier is wellicht aangewezen. Hebt u cijfers over de voorbije zes maanden?

Minister Patricia Ceysens: Het blijft hetzelfde, maar het zit niet goed. We moeten daar eerlijk in zijn.

De aanpassingen zijn verwerkt. De discussie laat nog wel een aantal andere pistes mogelijk. Die bekijken we nog; we houden wel in het oog dat het nog voor het reces kan.

Het is nu niet dat u hier van mij de overtuiging krijgt dat, eens we van 35 naar 50 percent zijn, het probleem opgelost zal zijn.

Ik vraag me af of we het met subsidies opgelost krijgen. Ik meen dat. Dat is een fundamenteel probleem. We moeten het eens kritisch durven bekijken van de kant van de ondernemer. Een aantal is sowieso niet geïnteresseerd. In twee van de vier pijlers bereiken we ze totaal niet. In twee van de vier, opleiding en advies, bereiken we ze dan toch nog.

Om heel goede redenen moeten we dan toch overgaan op dat nieuw federaal token en eID's. Het grote voordeel daarvan is dat er veel minder fraude zal zijn. En dat was toch een pijnpunt. Op dat vlak zijn subsidies nog altijd veel gevaarlijker dan fiscale maatregelen.

Nu moet hun weer worden gezegd dat ze een ander token hebben. Dat zal dan weer commentaar opleveren. Daarna moeten we zeggen dat de regeling verandert en dat ze meer kunnen krijgen.

Ik blijf erbij dat wat het economisch ondersteuningsbeleid betreft, we een fundamenteel probleem hebben als we alles via subsidies aan bedrijven regelen. We zullen die aanpassingen doorvoeren. Als u me vraagt of we binnen dit en een jaar spectaculaire resultaten boeken, dan kan ik daar zeker niet bevestigend op antwoorden. We moeten dan ook nog eens zorgen voor een zware ondersteuning.

Hoe we het ook draaien of keren, inzake de fiscaliteit moeten meestal geen zware communicatiecampagnes gevoerd worden. Het volstaat dat de bedrijven het tarief kennen. Nu hebben we weer een campagne moeten voeren voor dat nieuwe token. We moeten weer communiceren dat het verandert.

Ik ben een zeer koele minnaar van het systeem. Zolang het niet anders kan, gaan we er echter mee door.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Mevrouw de minister, ik zal niet ingaan op uw bedenkingen over subsidies en fiscaliteit. We hebben daarover in het verleden al van gedachten gewisseld. Misschien zal dat er ooit nog eens van komen. We zullen zien, zei de blinde.

U had het over een bijstuuringsvoorstel dat u aan het uitwerken was. Van het aspect mentorship wordt bijna geen gebruik gemaakt. Hoe kan een bijstuuringsvoorstel van nul naar iets evolueren? U verwacht er weinig heil van. Als u dat idee doortrekt, zou u de regeling ook kunnen schrappen. Denkt u nog aan andere mogelijkheden in de huidige context?

Minister Patricia Ceysens: Het gemakkelijkste is het optrekken van het steunpercentage, het verlenen van een langere periode. We gaan dat ook doen. Dat zijn kleine, technische wijzigingen. Daartoe heb ik me ook geëngageerd. Dat ligt klaar.

Nu we toch wijzigingen doorvoeren, hebben we de zaak ook eens fundamenteeler bekeken. De vraag is dan wat er moet gebeuren met die vier pijlers. Ik wil daar nog niet op vooruitlopen. Indien ik daar niet op was ingegaan, hadden we gewoon een percentage en een datum gegeven. Ik heb ook geen zin om, nadat we de cijfers hebben aangepast, een bepaalde pijler waarvan we niet veel verwachten, nog eens te bekijken. Daarom neem ik nu twee maanden meer tijd. Het is nu te vroeg om daarop te antwoorden. We kijken of dat haalbaar is.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
